

ingenfinde for længere Tid end et halvt Aar — og bøde fra 2 til 20 Rbd. Ansvarer for det modvilligen udeblevne Lyende vil saaledes efter denne Forfrift ordentligviis indskrænke sig til de bestemte Bøder; thi de andre Præstationer vil det i de færreste Tilfælde være gjørligt for Huusbonden at faae inddrevne hos det udeblevne Lyende. Paa den anden Side synes det mindre rigtig, at Lyendet for den blotte Ikke-Dylydelse af en privat Contract, som finder Sted ved Udeblivelsen, skal anses med Bøder til det Offentlige, hvilke, naar de først ere idømte, det ikke staaer i den anden Parts Magt at eftergive, ligesom han ei heller kan forskaane Lyendet for deres Afsoning.

Ifølge Placat af 3die December 1755 § 6 og Forordningen af 25de Marts 1791 § 7 har den for Lyendets Udeblivelse bestemte Lønsforbrydelse en blandet Charakter af Erstatning og Straf. Udvalget anseer det for rettest at bibeholde dette, saaledes at de i Paragraphen fastsatte Bøder bortfalde, men Præstationen af Løn bestemmes til det samme Beløb, som Huusbonden efter § 14 har at erlægge, naar han uden Grund vægrer sig ved at modtage Lyendet, og derhos denne Præstation til Huusbonden erklæres for en Bøde, der altsaa i Mangel af Betaling kan fordres affonet efter Reglerne om Afsoning af de Bøder, der tilfalde Private, ifr. Forordningerne af 11te Juli 1832 og 16de November 1836 § 4, men hvis Afsoning Huusbonden ogsaa i det Hele eller tildeels kan skafalde. Vel vil der i saa Fald ikke, saaledes som ved Anvendelsen af Udkastets Bødesystem, kunne tages Hensyn til de med Lyendets Handling forbundne formlidende eller skærpene Omstændigheder; men det vil som oftest ogsaa være meget vanskeligt og forbundet med usforholdsmæssig Uleilighed at faae disse Omstændigheder behørigt oplyste. Paa Grund af de præctiske Ulemper, som en modsat Regel vilde medføre, har man overhovedet, saavel i den nugældende Lovgivning som ogsaa i Udkastet, seet sig nødsaget til, for Afviisning eller Bortviisning af Tjenesten, og for Udeblivelse eller Bortgang fra samme, samt i flere andre Tilfælde, at fastsætte visse bestemte Præstationer, som maaffee enten langt overveie eller ogsaa langt fra ikke svare til

den Skade og Ulempe, der virkelig er paaført den anden Part, og heller ikke staae i rigtig Forhold til den virkelige Skyld eller Forseelse hos den, hvem Udredelsen maa paalægges. At den af Udvalget foreslaaede Bestemmelse skulde i Anvendelsen blive for haard for Lyendet, er neppe at befrygte. Erfaringen vil uden tvivl have lært, at de i Placat af 1755 § 6 og Forordningen af 1791 § 7 bestemte subsidiaire Straffe kun meget sjeldent komme til Anvendelse, og da neppe uden at Lyendet virkelig har fortjent Saadant.

Udvalget foreslaaer saaledes, at Paragraphens fem sidste Linier, fra Ordene „erlægge til Huusbonden“ o. s. v. til Slutningen, udgaae, og at der istedet derfor sættes:

„og bøde til Huusbonden saa Meget, som den betingede Løn udgjør for den vedtagne Tjenestetid, dog ingenfinde for længere Tid end et halvt Aar“.

§ 20.

Det er vistnok ikke stemmende med streng Ret, men dog billigt, at et Lyende, som har bortfæstet sig, men derefter finder Anledning til at indgaae et Ægteffab, hvorpaa maaffee dets hele Fremtids Vel beroer, kan, naar dette Ægteffab skal fuldbyrdes inden Tjenestetiden vilde udløbe, frigjøre sig for sin Forpligtelse ved Erlæggelsen af en saadan lempelig Præstation, som i Paragraphen er bestemt; men dette synes da ikke blot at burde gjælde om det gjindelige Lyende, saaledes som Paragraphen indeholder, men ogsaa om det mandlige, da det ofte for et Saadant kan være ligesaa magtpaaliggende at kunne slutte et Ægteffab, som han, da han antog Tjenesten, ikke havde paatænkt. Men man har dog formeent, at det tillige burde forebygges, at Lyendet kunde benytte en saadan Angivelse om et tilsigtet Giftermaal, som et Paastud til at udeblive af en Tjeneste, det muligen ikke syntes om. Det maa nu vel antages, at dette ogsaa har været Lovudkastets Mening, idet der er brugt Ordet „indlader“, som forudsætter, at Ægteffab virkelig indgaaes; men man formener, at dette kunde tydeligere udtrykkes ved en Omredaction af Paragraphen. Endelig bør det uden tvivl ogsaa billigen fordres, at Lyendet ikke blot